

VOLTA ENERGEETIKA OSAÜHING

LIITUMISTASU JA TARBIMIS- NING TOOTMISTINGIMUSTE MUUTMISE TASU ARVUTAMISE METOODIKA

Võrguga ühendamist ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmist elektrivõrgus reguleerib elektrituruseadus (edaspidi ELTS) ja selle § 42 lõike 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 14.02.2019 määrus nr 10 „Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskiri“. Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirja § 25 sätestab liitumis- ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmise tasu arvutamise põhimõtted. ELTS § 73 lõike 1 kohaselt kooskõlastab võrguettevõtja Konkurentsiametiga ELTS § 71 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu arvutamise metoodika.

1. Üldsätted

- 1.1. Volta Energeetika Osühing (edaspidi võrguettevõtja) liitumistasu ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmise tasu metoodika (edaspidi metoodika) määrab kindlaks, milliste põhimõtete alusel võtab võrguettevõtja tarbijalt või tootjalt uue võrguühenduse loomise või olemasoleva võrguühenduse tarbimis- või tootmistingimuste muutmise eest tasu.
- 1.2. Võrguettevõtja loob asjakohase liitumistaotluse alusel uusi võrguühendusi pingel 0,4 kV.

2. Mõisted

Käesolevas metoodikas kasutatakse mõisteid elektrituruseaduses ja elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirjas toodud tähenduses, kui metoodikast ei tulene teisiti.

- 2.1. **Liituja** – tarbija, tootja või liinivaldaja, kes taotleb oma elektripaigaldise ühendamist võrguga või tarbimis-, tootmistingimuste muutmist.
- 2.2. **Liitumine** – liituja elektripaigaldise jaotusvõrguga ühendamine.
- 2.3. **Liitumisleping** – liitumise või tingimuste muutmise kohta võrguettevõtja ja liituja vahel sõlmitav kirjalik leping.
- 2.4. **Liitumistasu** – liituja poolt elektrivõrguga liitumise eest makstav tasu.
- 2.5. **Tarbimistingimused** – pingesüsteem, võrguühenduse läbilaskevõime amprites või lubatud võimsus kilovattides, liitumispunkti asukoht ja mõõtepunkti või -punktide asukoht.
- 2.6. **Tingimuste muutmise** – tarbimis- või tootmistingimuste muutmise.
- 2.7. **Tingimuste muutmise tasu** – tingimuste muutmise eest makstav tasu.
- 2.8. **Tootmistingimused** – pingesüsteem; lubatud võrku antav vool amprites või lubatud võrku antav võimsus kilovattides; liitumispunkti asukoht ja mõõtepunkti või -punktide asukoht; tootmiseseadmete arv, tüüp ja võimsus; kaitse- ja juhtimisautomaatika konfiguratsioon ning sätted; mõõteseadmete funktsionaalsus.

3. Liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu arvestamise põhimõtted

- 3.1. Liitumis- ja tingimuste muutmise tasudesse ei lülitata investeeringuid, mida võrguettevõtja teostab ELTS § 66 lõike 1 alusel arenduskohustuse täitmise tagamiseks.
- 3.2. Liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu arvutamisel arvestab võrguettevõtja perspektiivsete turuosaliste liitumise ning juba liitunud turuosaliste tarbimis- või tootmisvõimsuse suurendamisega, võttes sealjuures arvesse piirkonna arengukavasid ja planeeringuid.
- 3.3. Liitumisel ja tingimuste muutmisel lähtub võrguettevõtja optimaalseimast võrgu konfiguratsioonist, heast inseneritavast ja efektiivseimast lahendusest.
- 3.4. Võrguettevõtja arvestab elektrivõrguga ühendamise eest võetavat liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu eraldi igale konkreetsele liitumispunktile, lähtudes põhjendatud kulupõhisest kalkulatsioonist. Tasu aluseks on liitumisinvesteeringud, mis ei sisalda arenduskohustuse täitmise tagamisega seotud investeeringuid.
- 3.5. Õigusakti kohase mõõtesüsteemi maksumus ning selle paigaldamise kulu sisaldub liitumis- ja tingimuste muutmise tasus.
- 3.6. Juhul kui tootja liitumise jaoks peab võrguettevõtja liituma omakorda Elektrilevi OÜ võrguga või suurendama Elektrilevi OÜ-ga kokkulepitud võrguühenduse läbilaskevõimet, siis sisaldab liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku proportsionaalset kulu. Proportsioon määratakse liitumisest tingitud võrguühendusele lisanduva läbilaskevõime suhtega võrguühenduse läbilaskevõimesse peale suurendamist. Juhul kui Elektrilevi OÜ peab omakorda suurendama AS-iga Elering kokkulepitud võrguühenduse läbilaskevõimet või 110-35 kV ülempingega trafo võimsust, siis sisaldab liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku proportsionaalset kulu. Trafo võimsuse suurendamisel määratakse proportsioon trafo lisanduva võimsuse ja Elektrilevi OÜ perspektiivse lisanduva võimsusvajaduse vahe suhtega paigaldatava trafo võimsusesse. Elektrilevi OÜ määrab perspektiivse lisanduva võimsusvajaduse olemasolevate tarbijate summaarse koormuse kasvu prognoosi alusel.
- 3.7. Liitumistasule ja tingimuste muutmise tasule lisandub menetlustasu. Menetlustasu arvestab keskmisi kulutusi, muuhulgas: liitumispunkti asukoha määramiseks, liituja soovi täpsustamiseks, tehnilise lahenduse koostamiseks, liitumispakkumise ja vajadusel tehniliste tingimuste väljastamiseks, liitumislepingu sõlmimiseks, vajadusel hanke korraldamiseks ja lepingu sõlmimiseks töövõtjatega, liituja elektripaigaldise korrasoleku teatise menetluseks.
- 3.8. Võrguettevõtja arvestab tasude arvestamisel perspektiivsete tarbijate liitumisega ning juba liitunud tarbijate tarbimisvõimsuse suurendamisega, võttes sealjuures arvesse piirkonna arengukavasid ja planeeringuid. Tasude arvestamisel lähtub võrguettevõtja turuosaliste võrdse kohtlemise printsiibist ning arvutab kõikidele sarnastes tingimustes olevatele liitujatele tasud ühtsest printsiibist lähtuvalt.
- 3.9. Olemasolevate tarbijatega piirkonnas uue tarbija liitumisel arvatakse liitumis- või tingimuste muutmise tasusse proportsionaalne osa rajatud või rajatava kesk- ja madalpingeliini ja alajaama ehituskuludest. Proportsioon leitakse jagades liitumispunkti kaitsme nimivoolu alajaamaga ühendatud liitumispunktide kaitsmete nimivoolude summaga.
- 3.10. Kui tegelik liitumistasu maksumus kujunes väiksemaks kui liituja poolt tasutud, siis võrguettevõtja tagastab liitujale makstud ja tegeliku liitumistasu maksumuse vahe. Kui tegelikud kulutused ületavad liitumistasu, tasub liituja täiendavalt tegeliku liitumistasu maksumuse vahe.

- 3.11. Tarbimisvõimsuse vähendamisel tasu ei võeta. Samuti ei võeta tasu kui liituja on vahepeal tarbimisvõimsust vähendanud, kuid soovib taastada endise võimsuse ja vaba võimsus on veel olemas. Nendel juhtudel tasub liituja vaid tarbimisvõimsuse vähendamise või taastamisega seotud põhjendatud kulud.
- 3.12. Kui võrguühenduse taastamist sooviva isiku elektripaigaldis on olnud ühendatud võrguettevõtja elektrivõrguga ja juhul kui võrguettevõtjal on vaja liituja elektripaigaldise ühendamiseks võrguga teha võrguehitus ja/või ümberehitustöid, maksab liituja liitumistasu kulupõhise kalkulatsiooni alusel.
- 3.13. Võrguettevõtja eristab raamatupidamises arenduskohustuse raames teostatavaid arendusinvesteeringuid ja liituja poolt tasutava liitumis- või tingimuste muutmise tasu raames põhivarasse teostatavaid investeeringuid.
- 3.14. Liitumislepingu täitmise tulemusena rajatud elektrivõrk kuulub kuni liitumispunktini võrguettevõtjale.